

Важливим елементом успішного впровадження цифрових технологій є оцінка їх ефективності. Необхідно забезпечити постійний моніторинг та оцінку впливу цифрових технологій на якість навчання та успішність студентів. Це допоможе виявити потреби та проблеми, що виникають під час використання цифрових технологій, та знайти шляхи їх вирішення [1].

Для успішного впровадження цифрових технологій необхідна відповідна підготовка викладачів, створення доступних цифрових платформ та постійна оцінка ефективності використання цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Цифрові технології в освіті: міфи та реальність / за ред. В. В. Філіппова, Є. В. Башмакова. Київ : Центр «Освітні проекти», 2019. – 240 с.
2. Технології та методи навчання в інформаційному суспільстві / за ред. В. М. Бутковського. Київ : Вид-во Юрайт, 2019. 376 с.
3. Digital Education: Out to the World and Back to the Campus / Pierre Dillenbourg, Davinia Hernández-Leo (eds.). Springer, 2019. 422 p.
4. Technology Enhanced Learning: Quality of Teaching and Educational Reform / Andrey V. Koptelov, Liliya A. Valeyeva (eds.). Springer, 2021. 270 p.
5. Smart Education and e-Learning 2021: Innovations in Intelligent Systems and Computing / Vladimir Soloviev et al. (eds.). Springer, 2021. 536 p.
6. Educational Technology in Practice: Research and Practical Case Studies from the Field / Wanjira Kinuthia, Stewart Marshall (eds.). Springer, 2018. 297 p.
7. Handbook of Research on Transforming Mathematics Teacher Education in the Digital Age / Hossam A. T. Bakr, Elena C. Gribova (eds.). IGI Global, 2020. 569 p.
8. The Routledge Handbook of Language Learning and Technology / Fiona Farr, Liam Murray (eds.). Routledge, 2016. 604 p.

Кислюк Ж. М.

аспірантка кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
zhannakysliuk@gmail.com

СОЦІАЛЬНА ЗРІЛІСТЬ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖІВ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ БЕЗ ПІКЛУВАННЯ БАТЬКІВ

Професійна освіта – відкрита система, де показником відповідності змісту та якості є сформованість соціокультурного середовища, умов, необхідних для всебічного розвитку та соціалізації особистості, що забезпечує діалог між сферами праці та особистістю, зі стійкою спрямованістю на саморозвиток цієї особистості, що самовизначилася в житті та професії, що оволоділа достатньою мірою знаннями, вміннями, правами та цінностями соціальних відносин і яка готова до вибору наданих середовищем можливостей.

Під соціальною зрілістю особистості розуміють людину, в якій сформована система соціальних якостей, а рівень їх розвитку відповідає суспільним потребам і водночас найповніше висловлює самореалізацію внутрішніх сил особистості – інтелектуальних, чуттєво-емоційних та дієво-рольових [3].

Однак існуюча система соціального виховання та соціалізації дітей-сиріт призводить до їх соціальної виключеності, асоціального способу життя, низького рівню саморегуляції афективних і поведінкових проявів, вони не вміють орієнтуватися в соціумі і взаємодіяти з ним. У відносинах з людьми у них сформовано почуття переживання своєї непотрібності, втрата своєї цінності та цінності іншої людини [2]. Відсутність певної системи практичних соціальних, побутових умінь і навичок на вирішення значимих завдань у житті, життєвих

орієнтирів, намірів, ціннісних орієнтацій на професійне і особистісне самовизначення стають причиною їхньої невідповідності до життя у соціумі і нездатності до самореалізації.

Процес соціальної адаптації в умовах здобуття фахової передвищої освіти – складний етап у житті дітей, які залишилися без піклування батьків. Це зумовлено особливостями їх особистісного та соціального розвитку [1]. Соціальний простір, у якому протікає життєдіяльність дітей-сиріт, значно розширюється. Вступ до закладу фахової передвищої освіти активізує їх включення у різноманітні соціальні відносини у процесі ускладненої діяльності, отримання професійних знань, необхідності самовизначитися, розвиватися як особистість, тобто результатом здобуття фахової передвищої освіти випускника, який залишився без піклування батьків, є не лише кваліфікація фахового молодшого бакалавру, а й високий рівень соціальної зрілості, культурного розвитку, готовності до самостійного життя в суспільстві, праці, саморозвитку та продовження освіти.

Низька самоорганізація студентів, які залишилися без піклування батьків, слабкий прояв суспільної активності, недостатній розвиток здатності до самовдосконалення та професійного навчання, нездатність конструктивно вибудовувати відносини з навколишнім світом, аналізувати свої вчинки, а також відсутність особистісної мотивації на гідне життя говорять про низький рівень соціальної зрілості цієї категорії студентів.

Готовність до самостійного життя, активна життєва позиція є важливими показниками сформованої соціальної зрілості у студентів, які залишилися без піклування батьків, що передбачає осмислення групових, суспільних та професійних цінностей, прийняття їх, прагнення керуватися ними у своїй поведінці та ставленні до того, що відбувається, коли доводиться робити соціально-моральний вибір.

На сьогоднішній день малодослідженими залишаються питання формування соціальної зрілості у студентів, які залишилися без піклування батьків, як і дітей-сиріт, у освітньо-виховному процесі закладу фахової передвищої освіти.

У зв'язку з цим нами було проведено комплексне діагностичне дослідження, на базі відокремленого підрозділу «Дубенський фаховий медичний коледж» комунального закладу вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради, з метою визначення рівня соціальної зрілості у сиріт, що навчаються. У дослідженні брали участь здобувачі I-III-х курсів з-поміж студентів, що залишилися без піклування батьків, у кількості 30 осіб, віком від 15 до 20 років. Узагальнюючи результати (таблиця 1), ми виявили три рівні сформованості соціальної зрілості у студентів, які залишилися без піклування батьків.

Таблиця 1.

Результати діагностики рівня соціальної зрілості студентів, які залишилися без піклування батьків

Рівень	Результати	
	К-ть	%
Високий	4	13,33
Середній	7	23,34
Низький	19	63,33

Результати проведеного дослідження показали, що високий рівень сформованості соціальної зрілості характерний для 4 респондентів (13,33%), вони мають уявлення щодо своєї життєвої перспективи, займають активну життєву позицію стосовно навколишнього світу, групи та закладу фахової передвищої освіти, мотивовані на успіх, досягнення мети, професійне навчання та самовизначення, прагнуть розвитку, самопізнання, освоєння та пізнання світу та самої людини, здатні самостійно приймати рішення та планувати власні дії.

Середній рівень сформованості соціальної зрілості мають 7 респондентів (23,34%). У здобувачів простежується слабка зацікавленість у професійному навчанні, потреби у вдосконаленні професійних знань і прагненні саморозвитку. Відповідальні, але не завжди дотримуються соціальних установ, що регулюють загальноприйнятну соціальну поведінку,

здатні самостійно приймати рішення і планувати власні дії лише в ситуації, коли впевнені, що результат буде успішним і виграним для них. Характеризуються, як такі, що готові взаємодіяти з оточуючими з властивою тенденцією до активної життєвої позиції, цікавляться подіями різних сфер життя нашої країни.

Низький рівень сформованості соціальної зрілості виявлено у решті респондентів (19 студентів, що становить 63,33% від загальної кількості). Для них характерна відсутність прагнення до професійного самовизначення, немає мотивації до навчання та вдосконалення професійних знань, відсутня орієнтація на саморозвиток, пізнання навколишньої дійсності та готовності бути самостійним і відповідальним. Ця група респондентів уникає соціальних контактів, категорично відмовляючись брати активну участь у соціально значимій діяльності, проявляючи делінквентні тенденції у поведінці.

Підсумовуючи результати діагностики рівня соціальної зрілості студентів, які залишилися без піклування батьків, можна зробити висновок, що у більшості сформовано низький рівень соціальної зрілості, отже, виникає потреба в організації спеціальної педагогічно доцільної роботи та розробки програми формування досліджуваного нами феномену.

Список використаних джерел

1. Волошенко М. О. Особистісні особливості студентів як суб'єктів професійного саморозвитку. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка». № 3(9). 2023. С. 331–343. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3\(9\)-331-343](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3(9)-331-343)
2. Лемко Г. Соціалізація дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування в прийомній сім'ї. Гірська школа українських Карпат. 2013. №8–9. С.223–225
3. Соціальна педагогіка : підручник. 5-те вид. перероб. та доп. / За ред. Капської А. Й. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.